

**UCHWAŁA NR XXXV/776/13
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 27 marca 2013 r.

**zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób
Niepełnosprawnych „Teraz My!” na lata 2012-2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn.zm.) w związku z art. 92 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 nr 142 poz. 1592 z późn. zm.) oraz art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 z późn. zm).

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

- § 1. W uchwale nr XX/421/12 Rady Miasta Katowice z dnia 28.03.2012 r. w sprawie przyjęcia „Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!” na lata 2012-2013, wprowadzić następujące zmiany: załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Zobowiązać Prezydenta Miasta Katowice do wdrożenia wyżej wymienionego programu i złożenia sprawozdań z jego realizacji w terminach do 28 lutego 2014 r.
- § 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Jerzy Forajter

Załącznik do Uchwały Nr XXXV/776/13
Rady Miasta Katowice
z dnia 27 marca 2013 r.

**PROGRAM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
I ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „Teraz My!”
na lata 2012 - 2013.**

Realizowany w ramach Projektu „Damy Radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” – współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII: Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie: 7.1.1: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej – przyjętego Uchwałą Rady Miasta nr XXV/520/08 z 25.04.2008

I. Tytuł programu.

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!”.

II. Lokalizacja Programu.

Program realizowany będzie na terenie miasta Katowice, w salach szkoleniowych i pomieszczeniach biurowych MOPS zlokalizowanych w budynku przy ul. Krakowskiej 138 oraz pomieszczeniach udostępnianych przez podwykonawców lub partnerów.

III. Diagnoza – uzasadnienie realizacji programu.

System wsparcia osób niepełnosprawnych stanowi jeden z elementów „Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych”. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest m.in. rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych, której celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym, wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie do aktywności w życiu społecznym oraz rozwój kompetencji i umiejętności osób niepełnosprawnych. Istotnymi celami Programu są również kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, promocja idei wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych oraz wzbogacenie oferty instytucjonalnej (kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej) skierowanej do osób niepełnosprawnych.

Trudno jest dokładnie określić liczbę osób niepełnosprawnych mieszkających w Katowicach; informacje są rozproszone w raportach i sprawozdaniach różnych instytucji, przy czym dane dotyczą grup częściowo pokrywających się. Diagnoza problemu niepełnosprawności, przygotowana dla potrzeb Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2012-2016 – „Katowice bez barier” wskazuje, że liczba osób niepełnosprawnych w Polsce w ciągu 18 lat wzrosła ponad dwukrotnie. Według Narodowego Spisu Powszechnego w roku 2002 liczba osób niepełnosprawnych ogółem wynosiła 5,5 mln w tym około 4,5 mln posiadało prawne potwierdzenie faktu niepełnosprawności, a 4,3 mln spośród nich stanowiły osoby w wieku 15 lat i więcej. Przyrost ten wynika głównie z procesu starzenia się społeczeństwa, przy czym więcej jest niepełnosprawnych kobiet (53%) niż mężczyzn (47%). Wskaźnik częstotliwości niepełnosprawności orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat dla miasta Katowice wg GUS wynosi ok. 28 894 osób (10,2 %). Z danych zebranych z różnych źródeł wynika, że dla 19464 niepełnosprawnych mieszkańców Katowic (tj. ok. 67% całej populacji osób niepełnosprawnych) źródłem utrzymania są świadczenia ZUS.

Niewątpliwie znaczący wzrost liczby osób, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności powoduje, iż zagadnienie niepełnosprawności staje się istotnym problemem społecznym. Niepełnosprawność jest jedną z

głównych przyczyn marginalizacji społecznej oraz społecznego wykluczenia. Jednocześnie pojawienie się niepełnosprawności w życiu jednostki ogranicza lub uniemożliwia korzystanie z dóbr takich jak; posiadanie pracy, założenie rodziny, zdobycie wykształcenia, swobodne poruszanie się po okolicy zamieszkania i inne, w związku, z czym osoba niepełnosprawna ma trudności w ujawnianiu swojego potencjału rozwojowego. Statystyki wskazują, że osoby niepełnosprawne są gorzej wykształcone, charakteryzują się niższą aktywnością zawodową, a więc dotyka je zjawisko wykluczenia z życia zawodowego i społecznego.

Stworzenie Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych jest odpowiedzią na problem niepełnosprawności wśród dużej części mieszkańców Katowic. Stworzenie Programu „Teraz My!” jest również zasadne ze względu na niewystarczającą ofertę ukierunkowaną na podniesienie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych oraz wzmocnienie ich udziału w życiu publicznym. Do uczestnictwa w Programie zostaną zaproszone osoby niepełnosprawne oraz inni zainteresowani poprawą sytuacji niepełnosprawnych mieszkańców Katowic.

Istotą lokalnych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, a więc także i Programu „Teraz My!”, jest stworzenie warunków, umożliwiających osobie niepełnosprawnej maksymalne wykorzystanie jej potencjalnych zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności. Środowiska lokalne są najważniejszym i pierwszym czynnikiem inicjującym zmiany społeczne, stąd działania w ramach Programu będą ukierunkowane głównie na wzmocnienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczności lokalnej oraz konsolidację ich środowisk, a także wzmocnienie i zwrócenie uwagi ogółu mieszkańców Katowic na problemy osób niepełnosprawnych.

Przyjęte założenia programu pozostają w zgodzie z Narodową Strategią Spójności oraz celami realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 i wpisują się w założenia poddziałania 7.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

IV. Cele Programu.

1. Cel główny:

Poprawa, jakości życia i integracja społeczna osób niepełnosprawnych zamieszkujących Katowice oraz zwrócenie uwagi ogółu mieszkańców Katowic na problemy osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

2. Cele operacyjne (szczegółowe):

- a) identyfikacja potrzeb osób niepełnosprawnych,
- b) identyfikacja i uruchomienie potencjału zasobów ludzkich i społecznych sprzyjających poprawie sytuacji osób niepełnosprawnych w mieście Katowice,
- c) stworzenie płaszczyzny dialogu obywatelskiego,

- d) zwiększenie gotowości osób niepełnosprawnych do podejmowania aktywności w zakresie rozwiązywania samodzielnie (pozainstytucjonalne) problemów lokalnych, w tym w szczególności problemów społecznych, z jakimi się borykają, przeciwdziałanie utrwalaniu się bezradności i pogłębianiu marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- e) wzrost kompetencji społecznych i zawodowych osób niepełnosprawnych przekładający się na poprawę ich sytuacji na rynku pracy,
- f) konsolidacja społeczności osób niepełnosprawnych, animacja ich zaangażowania w życie społeczności lokalnej i życie publiczne, wsparcie postaw obywatelskich,
- g) wsparcie przedsięwzięć zwiększających możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych np. w formie ZAZ-u lub spółdzielni socjalnej,
- h) wsparcie realizacji oddolnych inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych,
- i) promocja idei wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych,
- j) zwiększenie gotowości osób niepełnosprawnych do aktywności fizycznej oraz stworzenie odpowiednich warunków do ich uczestnictwa w sporcie i turystyce,
- k) wzbogacenie oferty instytucjonalnej (kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjno-sportowej) skierowanej do osób niepełnosprawnych.

V. **Adresaci Programu.**

Program „Teraz My!” adresowany jest do niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, osób z ich otoczenia oraz pozostałych mieszkańców Katowic zainteresowanych tematyką niepełnosprawności. Osoby biorące udział w Programie rekrutować się będą zarówno spośród grupy osób korzystających z pomocy Ośrodka, jak i spośród osób niepełnosprawnych objętych wsparciem organizacji pozarządowych, innych podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz osób nieobjętych stałym wsparciem instytucjonalnym. W programie weźmie udział 65 osób w tym 32 kobiety i 33 mężczyzn.

VI. **Opis planowanych działań i metody realizacji Programu.**

Program będzie realizowany poprzez działania o charakterze środowiskowym oraz wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji.

1. **W zakresie działań o charakterze środowiskowym przewiduje się realizację następujących przedsięwzięć:**

- organizacja spotkań i wydarzeń o charakterze integracyjnym, edukacyjnym i kulturalnym,

- powołanie grupy doradczej działającej przy Programie, składającej się z przedstawicieli lokalnych organizacji oraz instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, organizacja cyklicznych spotkań dla grupy doradczej oraz zorganizowanie dwóch wyjazdów integracyjno-edukacyjnych dla osób zaangażowanych w działanie grupy doradczej,
- organizacja działań na rzecz rozwoju kadry pracowniczej i wolontariuszy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- organizacja wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych, spotkań integracyjno-metodycznych dla osób, chcących zostać wolontariuszami zaangażowanymi w działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz wyjazdu integracyjnego w ramach edukacji społecznej i obywatelskiej,
- realizacja inicjatyw mieszkańców Katowic skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich otoczenia,
- organizacja imprez środowiskowych promujących udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- zakup i udostępnienie osobom zainteresowanym książek i czasopism,

2. W zakresie wykorzystywania instrumentów aktywnej integracji planuje się wykorzystanie m. in. następujących instrumentów aktywnej integracji:

- organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych,
- animacja lokalna,
- organizacja i finansowanie usług wspierających osoby niepełnosprawne, w tym usługi asystenta osoby niepełnosprawnej,
- sfinansowanie ćwiczeń fizycznych, usprawniających psycho-ruchowo zajęć rehabilitacyjnych lub sfinansowanie kosztów turnusów rehabilitacyjnych,

3. Etapy realizacji programu:

- rekrutacja uczestników działań z zakresu aktywnej integracji i działań środowiskowych,
- wyłonienie podmiotów zewnętrznych i osób fizycznych do współrealizacji zadań w ramach Programu,
- realizacja treningów kompetencji i umiejętności społecznych,
- realizacja działań z zakresu animacji lokalnej,
- realizacja usług wspierających osoby niepełnosprawne, w tym usługi asystenta osoby niepełnosprawnej,

- realizacja ćwiczeń fizycznych, usprawniających psycho-ruchowo zajęć rehabilitacyjnych lub sfinansowanie kosztów turnusów rehabilitacyjnych,
- organizacja imprezy środowiskowej promującej udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym oraz spotkań i wydarzeń o charakterze integracyjnym, edukacyjnym i kulturalnym,
- wyłonienie osób wykazujących zainteresowanie działaniem w grupie doradczej, organizacja spotkań dla grupy doradczej oraz organizacja wyjazdów integracyjno-edukacyjnych dla osób zaangażowanych w działanie grupy doradczej,
- realizacja działań na rzecz rozwoju kadry pracowniczej i wolontariuszy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- rekrutacja osób zainteresowanych wolontariatem na rzecz osób niepełnosprawnych,
- przeszkolenie przyszłych wolontariuszy oraz oddelegowanie ich do pracy wolontaryjnej na rzecz osób niepełnosprawnych,
- organizacja spotkań integracyjno-metodycznych oraz zorganizowanie wyjazdu integracyjnego dla wolontariuszy,
- wsparcie inicjatyw oddolnych na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ewaluacja programu,
- sprawozdanie z realizacji programu.

4. Dla zapewnienia realizacji programu niezbędne będzie:

- wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za koordynację programu oraz osób odpowiedzialnych za działania merytoryczne i organizacyjne,
- przygotowanie harmonogramu zajęć,
- nawiązanie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- zlecenie zadań podwykonawcom zewnętrznym, m.in. realizacji zajęć rehabilitacyjnych, usprawniających lub organizacji turnusów rehabilitacyjnych,
- przeprowadzenie kampanii informacyjnej.

5. W zakresie środków rzeczowych niezbędne będzie:

- zakup materiałów biurowych na realizację zadań i działania administracyjne (koszty administracyjne),
- zapewnienie niezbędnego oprzyrządowania oraz wyposażenia pomieszczeń PION,
- zapewnienie środków na dostęp do Internetu, połączenia telefoniczne,
- zapewnienie środków na realizację instrumentów aktywnej integracji i działań o charakterze środowiskowym,
- zapewnienie środków na promocję.

VII. Przewidywane rezultaty Programu.

1. Rezultaty miękkie:

- wzrost aktywności społecznej niepełnosprawnych uczestników Programu „Teraz My!” oraz ich otoczenia,
- wzrost kompetencji i umiejętności społecznych uczestników programów, w tym w obszarze rozwiązywania problemów społecznych i przeciwdziałania zjawisku marginalizacji społecznej,
- wzmocnienie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, nabycie przez nich poczucia sprawczości (ankieta, obserwacje).

2. Rezultaty twarde:

- zorganizowanie, co najmniej 8 spotkań integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia wraz z programem aktywizacyjnym,
- zorganizowanie spotkań grupy doradczej, którą utworzy, co najmniej 12 osób,
- udział ok. 6 osób z grupy doradczej w każdym z trzech wyjazdów integracyjno-edukacyjnych,
- udział co najmniej 12 pracowników i wolontariuszy organizacji pozarządowych w wyjeździe integracyjno-rozwojowym oraz innych działaniach dotyczących rozwoju kompetencji,
- zaplanowanie i przeprowadzenie przez osoby zaangażowane w Program, co najmniej 4 oddolnych inicjatyw lokalnych,
- zorganizowanie ok. 8 spotkań integracyjno-metodycznych dla osób, chcących zostać wolontariuszami przy PION,

- organizacja co najmniej dwóch imprez środowiskowych promujących udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- skorzystanie co najmniej 12 osób z usługi asystenta osoby niepełnosprawnej,
- udział ok. 25 osób w zajęciach treningu kompetencji i umiejętności społecznych,
- skorzystanie ok. 30 osób z działań z zakresu animacji lokalnej,
- udział ok. 22 osób w zajęciach rehabilitacyjnych, ćwiczeniach fizycznych lub w turnusie rehabilitacyjnym.

VIII. Podział odpowiedzialności za realizację Programu.

Realizacja Programu zostanie powierzona Sekcji Współpracy ze Społecznością Lokalną – Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!”, w której to jednostce wyznaczone zostaną osoby odpowiedzialne za koordynację i obsługę programu oraz osoby zaangażowane w realizację działań środowiskowych oraz instrumentów aktywnej integracji.

Osobą bezpośrednio odpowiedzialną za planowanie, organizowanie, monitorowanie oraz sprawozdawczość w ramach Programu „Teraz my!” będzie jego koordynator, podległy bezpośrednio Zastępcy Dyrektora MOPS.

IX. Czas trwania i harmonogram Programu.

1. Czas realizacji.

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!”, realizowany będzie od stycznia 2012 r. do grudnia 2013 r.

2. Harmonogram działań:

LP	Nazwa działania	2012											2013											
		I	II	III	IV	V	VI	VI I	VI II	IX	X	XI	XI I	I	II	III	IV	V	VI	VI I	VI II	IX	X	XI
1	Organizacja pomieszczeń Programu, zatrudnienie personelu, zapewnienie sprzętu		x	x																				
2	Rekrutacja uczestników	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
3	Trening kompetencji i umiejętności społecznych				x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4	Realizacja działań z zakresu animacji lokalnej	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5	Realizacja usługi asystenta osoby niepełnosprawnej					x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6	Realizacja spotkań integracyjnych z programem aktywizacyjnym				x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	Realizacja spotkań, wyjazdu integracyjno-edukacyjnego oraz innych działań grupy doradczej	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8	Przygotowanie i przeprowadzenie inicjatyw przez mieszkańców Katowic					x	x	x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9	Rekrutacja wolontariuszy		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10	Organizacja spotkań integracyjno-metodycznych dla kandydatów na wolontariuszy				x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

11	Organizacja ćwiczeń fizycznych, zajęć rehabilitacyjnych lub turnusów rehabilitacyjnych			x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	x
12	Realizacja działań na rzecz rozwoju kadry pracowniczej i wolontariuszy organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych				x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13	Organizacja imprez środowiskowych promujących udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym oraz spotkań i wydarzeń o charakterze integracyjnym, edukacyjnym i kulturalnym								x	x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x		
14	Monitoring i ewaluacja		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

X. Finansowanie realizacji Programu

Program współfinansowany będzie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytetu VII, Działania 7.1. Podziałania 7.1.1. Budżetu Państwa oraz z budżetu Miasta Katowice w ramach wkładu własnego MOPS określonego w uchwale budżetowej dla projektu „Damy radę – program aktywizacji społecznej i zawodowej w Katowicach”.

Budżet będzie realizowany zgodnie z umową o dofinansowaniu projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” na lata 2012-2013.

Całkowity koszt programu wyniesie:

Całkowity koszt programu wyniesie: 225 233,35 zł w 2012 r.

314 939,60 zł w 2013 r.

Łącznie: 540 172,95 zł w latach 2012-2013